

**Promowanie transformacji cyfrowej i innowacji społecznych
w kształceniu i szkoleniu zawodowym na rzecz
lepszego dostępu uczniów niesłyszących do rynku pracy**

2022-1-PL01-KA220-VET-000086953

3D4DEAF

Indeks Porównawczy

Finansowane przez Unię Europejską. Wyrażone poglądy i opinie należą wyłącznie do autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Ani Unia Europejska, ani EACEA nie mogą ponosić za nie odpowiedzialności.

**Co-funded by
the European Union**

WP2 - A1g: Indeks Porównawczy

Akronim projektu:

3D4DEAF

Nazwa projektu:

Promowanie transformacji cyfrowej i innowacji społecznych w kształceniu i szkoleniu zawodowym na rzecz lepszego dostępu uczniów niesłyszących do rynku pracy

Numer projektu: 2022-1-PL01-KA220-VET-000086953

KONSORCJUM:

- Koordynator:
 - SPOLECZNA AKADEMIA NAUK, Polska – www.san.edu.pl
- Partnerzy:
 - A & a Emphasys Interactive Solutions Ltd, Cypr - www.emphasyscentre.com
 - European Digital Learning Network ETS, Włochy – www.dlearn.eu
 - Fondazione Istituto dei Sordi di Torino ONLUS, Włochy - www.istitutosorditorino.org
 - Special High School For the Deaf and Hard of Hearing Thessaloniki, Grecja- www.gym-ekv-thess.thess.sch.gr
 - Stowarzyszenie Rozwoju "Pitagoras", Polska – www.pitagoras.org.pl
 - Instituto Hispano Americano de la Palabra, Hiszpania – www.gaudem.es
 - AINTEK SYMVOULOI EPICHEIRISEON EFARMOGES YPSILIS TECHNOLOGIAS EKPAIDEFSI ANONYMI ETAIREIA, Grecja - <https://trainingcentre.gr/>

Strona www: www.3d4deafproject.eu

Spis treści

Wprowadzenie	3
Polska	4
Ustalenia raportu krajowego	4
Ustalenia grup fokusowych	4
Streszczenie.....	5
Infografiki.....	11
Włochy.....	12
Ustalenia raportu krajowego	12
Ustalenia grup fokusowych	12
Streszczenie.....	13
Infografiki.....	16
Cypr	17
Ustalenia raportu krajowego	17
Ustalenia grup fokusowych	17
Streszczenie.....	18
Infografiki.....	21
Grecja	22
Ustalenia raportu krajowego	22
Ustalenia grup fokusowych	22
Streszczenie.....	23
Infografiki.....	28
Hiszpania	29
Ustalenia raportu krajowego	29
Ustalenia grup fokusowych	29
Streszczenie.....	30
Infografiki.....	32

Wprowadzenie

W erze naznaczonej postępowaniem technologicznym i zmieniającymi się rynkami pracy, dążenie do edukacji włączającej i równych możliwości zatrudnienia pozostaje w centrum uwagi globalnych zainteresowań. Dostrzegając wyjątkowe wyzwania stojące przed niesłyszącymi uczniami kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), inicjatywa "3D4DEAF" rozpoczęła podróż mającą na celu wzmocnienie pozycji tych osób i zwiększenie ich konkurencyjności na rynku pracy.

Inicjatywa ta zapoczątkowała fazę wstępną, obejmującą kilka krajów europejskich - Włochy, Grecję, Polskę, Cypr i Hiszpanię. Podstawowym celem tego etapu było przeprowadzenie dogłębnych badań, rzucenie światła na obecny stan kształcenia i szkolenia zawodowego dla uczniów niesłyszących oraz bariery, jakie napotykają podczas poszukiwania pracy. Każdy uczestniczący kraj szczegółowo zbadał kluczowe aspekty edukacji, włączenia na rynku pracy i krajobrazu cyfryzacji.

Podstawowe pytania poruszone w badaniach przeprowadzonych w każdym kraju obejmowały:

- ✓ Edukację uczniów niesłyszących,
- ✓ Sytuację osób niesłyszących na rynku pracy,
- ✓ Stan wiedzy w zakresie cyfryzacji w edukacji.

Niniejszy "Indeks porównawczy 3D4DEAF" stanowi zwięźczone przedstawienie badań przeprowadzonych w każdym uczestniczącym kraju. Jest to cenne źródło przedstawiające zwięzły i ustrukturyzowany przegląd ustaleń, umożliwiając czytelnikom łatwe porównywanie i kontrastowanie danych i spostrzeżeń z różnych krajów.

Korzyści dla czytelnika:

- ✓ Spostrzeżenia międzynarodowe: Zdobędziesz wszechstronne zrozumienie wyzwań i sukcesów w edukacji VET oraz integracji na rynku pracy osób niesłyszących w różnych krajach europejskich.
- ✓ Identyfikacja najlepszych praktyk: Odkryjesz innowacyjne podejścia i polityki promujące edukację włączającą i równe możliwości zatrudnienia dla społeczności niesłyszących.
- ✓ Wpływ na podejmowanie decyzji: Otrzymasz podstawę do podejmowania świadomych decyzji, opracowywania polityki i alokacji zasobów w celu poprawy życia niesłyszących uczniów VET.
- ✓ Wspieranie rozwoju ram kompetencji: Indeks służy jako kluczowy element składowy przy tworzeniu ram kompetencji, które odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom i lukom w edukacji VET na poziomie transnarodowym.

Polska

Ustalenia raportu krajowego

Liczba osób głuchych w Polsce jest zróżnicowana, co wynika z dostępnych danych i ich źródeł. Szacuje się, że około 50 000 Polaków ma poważną wadę słuchu. W roku szkolnym 2021/2022 w placówkach oświatowych w całym kraju uczyło się ponad 15 000 uczniów z niepełnosprawnością słuchu. Większość z nich – około 86% – to osoby słabo słyszące, które pomimo uszkodzenia słuchu uczą się ze słyszącymi rówieśnikami, około 14% (2100 osób) to uczniowie niesłyszący, którzy w trakcie nauki posługują się także językiem migowym. Pandemia Covid-19 przyspieszyła działania w Polsce związane z transformacją cyfrową wśród organizacji przemysłu 4.0. Należy jednak ulepszyć edukację STEAM i przedsiębiorczość społeczną w szkołach VET. Warto podkreślić, że w Polsce kształcą się ponad dwa miliony uczniów ze specjalnymi potrzebami, w tym niesłyszących. Szczególnie ta grupa wymaga inwestycji w infrastrukturę cyfrową, sprzęt, kompetencje nauczycieli i odpowiednie oprogramowanie. W Polsce istnieją programy, ale niestety działają one krótko lub mają charakter jednorazowy i nie zapewniają ciągłości działań.

Ustalenia grup fokusowych

W Polsce zorganizowano 3 grupy fokusowe dla przedsiębiorców, nauczycieli i uczniów.

Grupa fokusowa z przedsiębiorcami odbyła się 26 maja w formie spotkania on-line za pośrednictwem Zoom, którego gospodarzem było Stowarzyszenie Rozwoju Pitagoras przy wsparciu Społecznej Akademii Nauk. Wzięło w nim udział 7 przedstawicieli z 5 różnych organizacji. Uczestnicy byli silnie związani ze społecznością niesłyszących. Uczestnikami byli: tłumacz języka migowego, pośrednik pracy i doradca zawodowy (2), prezes agencji rekrutacyjnej specjalizującej się w aktywizacji zawodowej osób z różnymi niepełnosprawnościami, a zwłaszcza osób z wadą słuchu, wraz ze specjalistą odpowiedzialnym za technologie dla tłumaczy języka migowego w firmie zapewniającej dostęp do tłumaczy Polskiego Języka Migowego za pośrednictwem systemu on-line.

Przedsiębiorcy pozytywnie odebrali dyskusję w ramach projektu 3D4DEAF. Wspomnieli o wielu lukach i problemach. Ponieważ większość firm nie rozumie języka migowego ani sposobu działania osób niesłyszących, wahają się one przed zatrudnieniem niesłyszących pracowników. Pracodawcy nie są pewni, jak współpracować z głuchymi, przydzielać im obowiązki i komunikować się z nimi. Niedobór tłumaczy i związane z tym wydatki dodatkowo zniechęcają pracodawców. Brakuje także wsparcia psychologów w języku migowym dla osób niesłyszących wchodzących na rynek pracy.

Nauczyciele VET odpowiedzieli na pytania e-mailem. Podstawowym problemem, z jakim się borykają, jest próba nauczania uczniów rozumienia instrukcji, pytań i materiałów instruktażowych. Nauczyciele mają dostęp do odpowiednich tekstów, nauki języka oraz dodatkowych zasobów (takich jak aplikacje mobilne i Internet) - gdyż kształcenie zawodowe odbywa się głównie w placówkach specjalnych. Jednak w praktyce program nauczania nie zawsze jest dostosowany do potrzeb uczniów niesłyszących. Brakuje wyspecjalizowanych nauczycieli i materiałów. System edukacji jest również bardzo trudny i złożony.

Grupa fokusowa z uczniami została zorganizowana online 1 czerwca 2023 r. Uczestniczyło w niej 5 uczniów VET. Jako główną przeszkodę wymienili brak właściwej komunikacji i niezrozumienie ich potrzeb. Zamiast rozwijać swoją tożsamość, zmuszeni są rozmawiać i pracować z logopedą. Sama edukacja opiera się na mowie i piśmie. Nawet jeśli osoby niesłyszące ostatecznie ukończą edukację, są znacznie słabiej przygotowane do życia niż ich słyszący rówieśnicy. Nie uczą się ich krytycznego myślenia, niezależności ani innowacji. Z tego powodu niesłyszący są czasem zmuszeni do wykonywania określonego zawodu – prostej pracy fizycznej – co ogranicza ich rozwój osobisty.

Streszczenie

1. Edukacja uczniów niesłyszących

- **Statystyki populacji osób niesłyszących:**
 - Całkowita populacja osób niesłyszących: 50 000
 - Liczba uczniów niesłyszących: ponad 15 000
 - Przegląd systemu nauczania:

W polskim systemie oświaty młodzi ludzie niepełnosprawni, w tym niesłyszący i niedosłyszący, mają możliwość kształcenia się we wszystkich typach szkół, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i predyspozycjami rozwojowymi i edukacyjnymi. Prawo zapewnia dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do ich możliwości psychofizycznych, a także możliwość korzystania z opieki psychologicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej.

Jednak nadal istnieje duże pole do dalszej poprawy. Wśród osób słabosłyszących i głuchych są zarówno osoby posługujące się językiem migowym (głównie Polskim Językiem Migowym), jak i te, które go nie znają. Nauczanie Polskiego Języka Migowego (PJM) odbywa się w ramach zajęć wyrównawczych lub pozalekcyjnych. PJM powinien zatem zostać uwzględniony w podstawie programowej jako przedmiot, a nie jako zajęcia pozalekcyjne. Istnieje także potrzeba opracowania podręczników i egzaminów zewnętrznych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami. Egzaminacje zewnętrzne nie są projektowane z myślą o osobach z wadą słuchu i nie uwzględniają ich potrzeb.

- Polityki krajowe wspierające edukację uczniów niesłyszących:

Chociaż istnieją pewne inicjatywy, nie ma konkretnej polityki dotyczącej edukacji osób niesłyszących. Biura ds. Osób Niepełnosprawnych istnieją na poziomie akademickim, a ich celem jest usuwanie wszelkich przeszkód i zwiększanie zaangażowania w społeczność akademicką. Polski rząd oraz fundusze UE dobrowolnie promują kształcenie przez całe życie w formie kursów i szkoleń zawodowych. Realizowane są inicjatywy wspierające szkolenia z lokalnych agencji pracy i szkolnictwo zawodowe. Budżet jest wykorzystywany przez samorządy lokalne do pozyskiwania środków na inicjatywy związane z edukacją specjalną. Ministerstwo Edukacji opracowuje programy takie jak "Migaj razem z nami", aby pomóc uczniom niesłyszącym w nauce.

- **Szkolenie nauczycieli:**
 - Wymagania dotyczące szkolenia nauczycieli: Obowiązkowe

Przepisy wymagają od kadry pedagogicznej pracującej z osobami głuchymi i niedosłyszącymi znajomości języka migowego jedynie na podstawowym poziomie. Nadal nie wprowadzono formalnego wymogu znajomości języka migowego przez kadrę pedagogiczną szkół, w których uczą się niesłyszące dzieci i młodzież.

Standard kształcenia w zakresie surdopedagogiki (nauczycieli pedagogów specjalnych w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością słuchową) odnosi się do znajomości przez absolwentów studiów

oraz studiów podyplomowych systemu językowo-migowego (SJM) i Polskiego Języka Migowego (PJM). Kształcenie przyszłych nauczycieli realizowane jest wyłącznie w uczelniach wyższych na podstawie przepisów dotyczących standardów kształcenia nauczycieli. Może mieć miejsce na jednolitych studiach magisterskich na kierunku "pedagogika specjalna", a także w ramach trzyletnich studiów podyplomowych w zakresie surdopedagogiki – ta ostatnia opcja jest przeznaczona dla osób już wykonywujących zawód nauczyciela, które pragną uzyskać dodatkowe kwalifikacje z tego zakresu.

W żadnej szkole w Polsce PJM nie jest ani językiem wykładowym, ani obowiązkowym przedmiotem nauczania. Nie istnieją programy nauczania PJM, ani standardy obowiązujące nauczycieli tego języka. Nie ma konkretnych wymagań dotyczących kwalifikacji nauczyciela, który chce pracować metodą dwujęzyczną w szkole dla dzieci głuchych. Nauczyciel na studiach surdopedagogicznych otrzymuje wyłącznie informację o tym, czego głuchy uczeń nie potrafi i czego nie można z nim robić. Nauczyciele korzystają z książek dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie. Nie są przygotowani do pracy metodą dwujęzyczną, jako że w polskiej surdopedagogice nadal dominuje podejście oralistyczne, którego celem jest nauczenie mowy.

- Specjalistyczne szkolenie lub studia:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2017 poz. 1575), aby podjąć pracę nauczyciela osób niesłyszących i słabosłyszących należy ukończyć studia wyższe, zakład kształcenia nauczycieli, studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny, w zakresie odpowiednim do niepełnosprawności uczniów. Kwalifikacje pedagogiczne w zakresie surdopedagogiki, można także uzyskać podejmując studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny z zakresu surdopedagogiki.

Nauczyciel szkół i placówek specjalnych oprócz posiadania kwalifikacji do danego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych zajęć musi spełniać inne wymogi kwalifikacyjne. Przedmiot język migowy nie ma odpowiednika na kierunku studiów, a zatem kwalifikacje posiada osoba, która ukończyła studia z lektorem z języka migowego lub studia podyplomowe z języka migowego.

- Dostępność seminariów/konferencji: Tak

Istnieją materiały szkoleniowe w zakresie komunikacji z osobami niesłyszącymi w szkole/placówce oświatowej, jednak występuje znaczący deficyt seminariów lub konferencji odnośnie edukacji niesłyszących uczniów. Opublikowany w grudniu 2022 r. raport z kontroli w zakresie kształcenia uczniów niesłyszących i słabosłyszących wykazał niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb uczniów z tym rodzajem niepełnosprawności.

Ministerstwo Edukacji Narodowej organizuje szkolenia i konferencje dla dyrektorów oraz nauczycieli dotyczące upowszechniania, a także wdrażania edukacji włączającej. Kuratorzy oświaty organizowali konferencje dotyczące upowszechniania rozwiązań prawnych oraz dobrych praktyk w zakresie organizacji kształcenia i wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Adresatami konferencji byli dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek, a także nauczyciele odpowiedzialni za organizację kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ośrodek Rozwoju Edukacji, we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej, przygotował również poradnik "Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie edukacji w świetle nowych przepisów prawa oświatowego". W publikacji omówiono nowe rozwiązania prawne oraz praktyczne przykłady na temat organizowania i udzielania

pomocy psychologiczno-pedagogicznej, kształcenia specjalnego i indywidualnego obowiązkowego rocznego wychowania przedszkolnego oraz indywidualnego nauczania.

Ośrodek Rozwoju Edukacji zorganizował także różne formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, m.in.:

- konferencję "Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście zmian w prawie oświatowym";
 - szkolenie dla przedstawicieli placówek doskonalenia nauczycieli: Wspieranie uczniów ze SPE w ramach edukacji włączającej - zmiany w prawie oświatowym;
 - szkolenie dla Liderów Edukacji Włączającej: Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście zmian w prawie oświatowym,
 - spotkania informacyjno-konsultacyjne dla wizytatorów ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych z Kuratoriów Oświaty,
 - sieć współpracy i samokształcenia dla wizytatorów ds. SPE.
- Wsparcie rządowe dla kursów doskonalenia zawodowego: Tak

Osoby doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się, a także członkowie ich rodzin oraz osoby mające stały kontakt z osobami uprawnionymi, mogą korzystać z wybranej przez siebie formy szkolenia polskiego języka migowego, systemu językowo-migowego lub sposobów komunikowania się osób głuchoniewidomych. Koszt szkolenia może zostać dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Program Kapitał Ludzki był największym programem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w Unii Europejskiej w latach 2007-2013. Zainicjował i wprowadził wiele zmian jakościowych w realizowanych w Polsce politykach publicznych. Wpłynął na poprawę jakości systemu oświaty oraz dostosowanie szkolnictwa wyższego i nauki do potrzeb rynku pracy, czy poprawę działania administracji publicznej.

Pojawiają się projekty i programy, których celem jest doskonalenie zawodowe nauczycieli niesłyszących uczniów, jednak zdecydowanie występuje niedobór dofinansowań i wsparcia przy projektach ze strony rządowej.

2. Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy

- **Przegląd rynku pracy:**
 - Trudności w znalezieniu pracy: Tak
 - Równość wynagrodzeń: Nie
 - Dostęp do stanowisk kierowniczych: Nie
 - Firmy prowadzone przez osoby niesłyszące: raczej nie
 - Inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej: Nie ma wielu konkretnych inicjatyw na rzecz przedsiębiorczości społecznej. Osoby niesłyszące pracują w przedsiębiorstwach społecznych, ale rzadko je zakładają.

- **Wsparcie rządowe:**

- Krajowe polityki/przepisy dotyczące integracji na rynku pracy:

Są staże z urzędu pracy, dotacje ze środków PFRON na zatrudnianie osób niepełnosprawnych oraz narzędzia ułatwiające kontakt (np. tłumacze języka migowego online). Ważną rolę odgrywają także projekty finansowane przez UE i działalność organizacji pozarządowych. Niestety brakuje rozwiązań systemowych zapewniających pomoc długoterminową.

- Wsparcie finansowe dla niesłyszących przedsiębiorców: Tak

3. Stan cyfryzacji w edukacji

- **Przegląd cyfryzacji:**

- Aktualny stan cyfryzacji w edukacji:

Stan edukacji STEAM w Polsce jest gorszy niż w większości krajów UE. Według głównych kierunków polityki edukacyjnej państwa w Polsce wyróżnić można dwa, związane z cyfrowym podnoszeniem kwalifikacji nauczycieli oraz edukacją STEAM. Pierwszy dotyczy rozwijania umiejętności metodologicznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i efektywnego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Drugi powinien pomagać nauczycielom w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych.

- Integracja technologii 3D i edukacji STEAM:

W ramach Programu "Laboratoria Przyszłości" szkoły otrzymają od państwa wsparcie finansowe na zakup wyposażenia technicznego niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród dzieci i młodzieży. Wyposażono ponad 3 mln uczniów z ponad 15 tys. placówek drukarkami 3D oraz specjalistycznym sprzętem, dzięki któremu uczniowie mogą doskonalić swoje talenty, w nowoczesny sposób prezentować zdobytą wiedzę i rozwijać kompetencje przyszłości. Na ten cel przeznaczono ponad 1,2 mld zł.

"Edukacja STEAM w szkole" to program skierowany do nauczycieli i edukatorów służący wspieraniu i rozwijaniu kompetencji, kładący nacisk na aktywne wykorzystanie metody STEAM, samodzielne tworzenie i projektowanie lekcji oraz budowanie współpracy między nauczycielami i uczniami w celu skutecznego nauczania. Realizowane są projekty, które mają na celu promowanie edukacji STEAM w szkołach, jako metody kształcenia uczniów w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii, sztuki i matematyki.

- **Wsparcie krajowe:**

- Polityki promujące transformację cyfrową:

Program "Droga ku cyfrowej dekadzie" ustanawia kierunki rozwoju transformacji cyfrowej Unii Europejskiej poprzez wyznaczenie szeregu celów ogólnych i celów cyfrowych, m.in. stworzenie warunków sprzyjających innowacjom, ustrukturyzowanie współpracy między instytucjami europejskimi i państwami członkowskimi oraz stworzenie spójnego i przejrzystego mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości Unii. Program ustanawia także ramy projektów wielokrajowych w tym wymiarze.

Zespół Centrum Transformacji Cyfrowej w Ministerstwie Edukacji i Nauki stworzył propozycję strategicznej polityki cyfrowej transformacji w obszarze edukacji. Dokument obejmuje przemyślane interwencje państwa, sugeruje wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w polskich szkołach i placówkach edukacyjnych – od przedszkoli, przez szkoły, po uczelnie – oraz proponuje działania mające na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom korzystania z technologii, takim jak: zagrożenia cybernetyczne, dezinformacja czy uzależnienie cyfrowe. Wizja cyfryzacji została rozłożona na kilka perspektyw czasowych: krótkookresową (do roku 2025), średniookresową (do roku 2030) oraz długookresową (po 2030).

- Wsparcie edukacji cyfrowej uczniów niesłyszących: Raczej nie

Brakuje szeroko zakrojonego programu wsparcia dla uczniów głuchych, który zakładałby wykorzystanie technologii cyfrowych do nauki i integracji ich w systemie nauczania. Istniejące rozwiązania dotyczą głównie osób niedosłyszących, zachowujących resztki słuchowe, które wspierane są w dołączeniu do uczniów słyszących.

Stawia się na aparaty słuchowe, systemy FM (urządzenie wspomagające lepsze słyszenie w trudnych warunkach akustycznych, jakie obserwujemy np. w klasie szkolnej), pętle indukcyjne. Komputery z odpowiednim oprogramowaniem ułatwiają naukę czytania, pisanie i matematyki, jak również mogą być stosowane w terapii słuchu i mowy, na zajęciach logopedycznych wzbogacających zasób słownictwa i spostrzeganie, ćwiczeniach pamięci wzrokowej i koncentracji. Syntezator mowy, który przetwarza zapisany tekst na mowę i vice versa, może być pomocny przy robieniu notatek z zajęć oraz przy komunikacji z osobą słyszącą.

4. Wniosek

- **Kluczowe ustalenia:**

Istnieją różne programy, formy wsparcia i źródła finansowania mające na celu pomoc dzieciom i młodzieży w edukacji. Jednak najczęściej dotyczą one osób z innymi niepełnosprawnościami, potrzebami specjalnymi i trudnościami w nauce. Nadal brakuje wsparcia dedykowanego osobom niesłyszącym.

Zazwyczaj głusi przyłączani są do osób niedosłyszących, którym oferowane są różne formy rehabilitacji i maksymalnego dopasowania do uczniów słyszących. Ignorowana jest odrębność głuchych, znaczenie głuchoty w ich życiu, która określa ich tożsamość. Dla osób niesłyszących nie jest to wada wymagająca poprawy. Głuchota to ich cecha, wyznacznik ich języka, potrzeb, całej Kultury Głuchych. Język migowy to tylko jeden z elementów ich tożsamości. Znajomość jedynie podstaw migowego przez nauczycieli, bez świadomości Kultury Głuchych i specyfiki tej społeczności, nie pozwala na efektywną edukację.

Problemem jest także brak odpowiedniego wsparcia psychologicznego, także ze względu na brak zrozumienia specyfiki głuchych, właściwej identyfikacji ich problemów i określenie planu działania.

Z kolei materiały edukacyjne nie są odpowiednio uproszczone i przetłumaczone na gramatykę języka migowego. W efekcie niesłyszący uczniowie często są przepychani z klasy do klasy, bez zdobycia odpowiedniej wiedzy i kompetencji, bez wykształcenia podstawowych umiejętności – samodzielności, niezależności, kreatywnego myślenia.

Przez to ich horyzonty życiowe są zawężone. Nie mogą korzystać z wielu usług publicznych. Nie mają dostępu, a często nawet świadomości istnienia, wielu technologii ułatwiających codzienne funkcjonowanie.

Na rynek pracy wkraczają ze szczątkowymi kwalifikacjami, co skazuje ich na proste prace pomocnicze itp. Sytuacja ta zniechęca pracodawców, dla których zatrudnianie osób głuchych wiąże się z wysokimi kosztami zatrudnienia tłumacza, dodatkowych szkoleń oraz innych działań dostosowawczych.

- **Potrzeby i luki:**

- Stereotypowe podejście do osób głuchych, nieprzygotowanie pracodawców do ich zatrudniania oraz nieznanostwo sposobów zapewnienia im bezpiecznego wykonywania wielu prac.
- Niska aktywizacja zawodowa osób głuchych.
- Lekarze wydają orzeczenia ograniczające możliwość wykonywania pracy lub zabraniające pracy na niektórych stanowiskach.
- Ośrodki szkolno-wychowawcze nie przygotowują do samodzielności, w tym do podjęcia pracy.
- Kształcenie zawodowe głuchych nie odpowiada preferencjom i zdolnościom głuchych, ani rynkowi pracy.
- Duża bariera językowa/komunikacyjna, brak znajomości przez nauczycieli Polskiego Języka Migowego, z drugiej strony uczniowie nie znają w odpowiednim stopniu języka polskiego.
- Doradztwo zawodowe dla głuchych jest na bardzo niskim poziomie.
- Brak szczególnego rodzaju umowy o pracę dla osoby niepełnosprawnej w kodeksie pracy.
- Niedostosowanie stanowiska pracy do pracownika z niepełnosprawnością słuchową pod względem jego kompetencji zawodowych, komunikacji i relacji z innymi pracownikami.
- W Polsce osoby głuche na ogół pracują na stanowiskach pomocniczych i fizycznych.

Infografiki

3D4DEAF - Promowanie transformacji cyfrowej i innowacji społecznych w kształceniu i szkoleniu zawodowym na rzecz lepszego dostępu uczniów niesłyszących do rynku pracy

3D4DEAF ma na celu promowanie włączenia społecznego i lepsze docieranie do ludzi o mniejszych szansach, koncentrując się na osobach z głuchotą/niedosłuchem. Głównym celem jest opracowanie programu szkoleniowego dla nauczycieli VET i uczniów z głuchotą lub niedosłuchem w celu podniesienia ich umiejętności w zakresie technologii 3D, kodowania, technologii cyfrowych i przedsiębiorczości społecznej, aby sprostać potrzebom cyfrowego rynku pracy i wspierać równe szanse.

WYNIKI RAPORTU KRAJOWEGO
Edukacja uczniów niesłyszących/niedosłyszących

1 Krajowe polityki dotyczące edukacji
Nie ma odrębnych polityk dotyczących edukacji osób niesłyszących, ale są pewne działania. Na poziomie akademickim funkcjonują Biura ds. Osób Niepełnosprawnych, zmierzające do likwidacji wszelkich barier oraz uprawnienia ucznia w życiu społeczności akademickiej. Kursy i szkolenia zawodowe to drodze ucznia się przez całe życie, która jest chętnie wspierana przez polski rząd oraz Fundusze Unii. Realizowane są projekty wspierające szóstostwo zawodowe, a także szkolenie z powiatowych urzędów pracy. Samorządy pozyskują pieniądze z budżetu na inwestycje w szkoły specjalne. Ministerstwo Edukacji pracuje nad rozwiązaniami, które ułatwią głuchym uczniom naukę, m.in. "Migaj razem z nami".

LICZBA UCZNIÓW NIESLYSZĄCYCH/NIEDOSŁYSZĄCYCH W POLSCE PONAD 15 000

2 Szkolenie dla nauczycieli
Edukację w zakresie funkcjonowania osób niesłyszących i niedosłyszących można uzyskać na studiach I i II stopnia oraz studiach podyplomowych z surdopedagogiki, logopedii i pedagogiki specjalnej. Programy studiów skupiają się jednak głównie na problematyce rehabilitacji, korekcji wad wymowy oraz problematyce integracji społecznej i edukacji osób niesłyszących. Brakuje w nich tematów związanych z Kulturą Głuchych, językiem migowym, tożsamością Głuchych jako mniejszości językowej i wielu innych ważnych zagadnień. Nie ma kursów Polskiego Języka Migowego (PJM), jedynie okazjonalnie w ramach programu studiów doktoranckich jest kurs sztucznego systemu językowo-migowego (SJM). Przepisy nie wskazują, który z języków (PJM, SJM) ani na jakim poziomie powinni znać nauczyciele pracujący z uczniami z niepełnosprawnością słuchową.

Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy

3 Krajowe polityki dotyczące rynku pracy
W ramach systemu rehabilitacji zawodowej, Głusi mogą być aktywowani przez szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne, staże, a także podjęcie działalności gospodarczej z możliwą refundacją składek na ubezpieczenie społeczne. Tworzone są Zakłady Aktywności Zawodowej, Zakłady Pracy Chronionej i Warsztaty Terapii Zawodowej. Ponadto istnieją instrumenty wspierania zatrudnienia osób niepełnosprawnych skierowane do pracodawców, np. miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia, dotacje na utworzenie lub wyposażenie stanowiska pracy. Każdy pracodawca, zatrudniający od najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, jest obowiązany dokonywać miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Społeczność Głuchych wspierana jest z jego środków.

STANOWISKA PRACY DLA GRUPY DOCELOWEJ NA RYNKU PRACY

- pakowacz
- pracownik magazynu
- pracownik gospodarczy

Cyfryzacja edukacji

Szkolenie dla nauczycieli
Raport "Stan Przemysłu 4.0 w Polsce" wskazuje, że rozwój Przemysłu 4.0 w kraju jest dynamiczny, ale wciąż zbyt wolny, aby zagwarantować nam znaczącą przyszłość w tej dziedzinie na arenie międzynarodowej. W zakresie robotyzacji i cyfryzacji polskiej edukacji jest jeszcze wiele do zrobienia. Wiąże się to z rewolucją cyfrową. W Polsce są ponad dwa miliony uczniów ze specjalnymi potrzebami, w tym niesłyszący. Szczególnie ta grupa wymaga inwestycji w infrastrukturę cyfrową, sprzęt, kompetencje nauczycieli i odpowiednie oprogramowanie. Zgodnie z głównymi kierunkami polityki edukacyjnej państwa w Polsce, dwa są związane z podnoszeniem kwalifikacji cyfrowych nauczycieli oraz edukacją STEAM. Ale programy jak ten nie są długoterminowe - wciąż brakuje takich polityk i programów.

WYNIKI GRUP FOKUSOWYCH
3 grupy fokusowe zorganizowane w Polsce

NAUCZYCIELE VET
5

UCZNIOWIE VET
5 (4 kobiety, 1 mężczyzna)

PRZEDSIĘBIORCY
7

5 Wyniki grupy fokusowej: Nauczyciele VET
Głównym wyzwaniem dla nauczycieli jest komunikacja z uczniem, aby zrozumiał instrukcje, pytania i materiały edukacyjne. Nauczyciele mają dostęp do szkoleń językowych, odpowiednich podręczników i innych narzędzi (Internet, aplikacje mobilne). Wykorzystuje się indywidualny program nauczania, dopasowany do potrzeb ucznia. Oferowane jest wsparcie psychologiczne i pedagogiczne. Rozstawanie zawodowe odbywa się głównie w placówkach specjalnych. Jednak w praktyce nie zawsze pokrywa się to z potrzebami niesłyszących uczniów. Dostęp do wyspecjalizowanych nauczycieli i dostosowanych materiałów jest ograniczony. Jednocześnie system edukacji jest zbyt skomplikowany i wymagający. Także wiedza o Kulturze Głuchych plasuje się na niskim poziomie. Częstości wykorzystywany jest sztuczny SJM, zamiast naturalnego PJM. Również wsparcie emocjonalne i społeczne odbywa się na niedostatecznym poziomie.

6 Wyniki grupy fokusowej: Uczniowie VET
Głusi uczniowie muszą naginać się do systemu, nie odwrotnie. Zaczyna się od braku odpowiedniej komunikacji i nierozumienia ich potrzeb. Zamiast rozwiązać tożsamości, są zmuszeni do mówienia i pracy z logopedą, sama nauka opiera się na mówie i piśmie. Gdy już nauczyciel zna język migowy, jest to sztuczny SJM, a nie naturalny PJM. Brakuje podstawowych materiałów opracowanych w gramatyce PJM, odpowiednio uproszczonej i zwielokrotnionej. Trudności występują także przy zdawaniu egzaminów, gdzie samo użycie pytań jest problemem. Głusi dostarczają krótką odpowiedź, ale są o wiele głębiej przemyślowani - zamiast tego jest odwrócenie, parafrazowanie ucznia się. To wszystko ogranicza ścieżki rozwoju, przez co Głusi czują się na siłę wpatrywani w stany zakodowane (sztywne) proste prace manualne. To prowadzi do bierności głuchych, wyuczanej bezradności i oczekiwaniami, że styczący ich wyuczają.

7 Wyniki grupy fokusowej: Przedsiębiorcy
Wnieść staże z urzędów pracy, dofinansowania ze środków PFRON na zatrudnienie niepełnosprawnych oraz coraz więcej narzędzi ułatwiających kontakt (np. tłumacz migowego online). Dużą rolę odgrywają także projekty finansowane przez UE oraz działalności NGO w tym zakresie. Niestety brakuje systemowych rozwiązań zapewniających długofalową pomoc. Większość pracodawców nie zna języka migowego i nie ma świadomości funkcjonowania Głuchych, przez co boją się ich zatrudniać - nie wiedzą jak się z nimi komunikować, wyrażać do pracy, rozliczać zadania, jak z nimi postępować. Dostępność tłumacza migowego jest niewystarczająca, a związane z nim koszty dodatkowo odstrasza pracodawców. Także lekarze medycyny pracy są sceptyczni odnośnie dopuszczania Głuchych do większości zawodów. Brakuje wsparcia psychologów w języku migowym dla Głuchych technologicznych na rynku pracy.

Włochy

Ustalenia raportu krajowego

We Włoszech ramy prawne dotyczące głuchoty, regulowane ustawą nr 381 z 1971 r., odróżniają głuchotę prawną od zwykłego ubytku słuchu. Głuchota może być wrodzona lub nabyta w wieku rozwojowym, szczególnie przed 12. rokiem życia, wymagająca nietypowego rozwoju języka i interwencji, takiej jak terapia mowy lub implanty ślimakowe. Prawo wymaga, aby w przypadku prawnej głuchoty średni ubytek słuchu wynosił co najmniej 75 decybeli w średnich częstotliwościach. Posiadając około 60 000 osób niesłyszących we Włoszech, system edukacji przyjął włączenie w 1977 r., zakazując na mocy prawa szkół specjalnych i promując włączenie do głównego nurtu szkół włączających. Uczniowie niesłyszący mają prawo do wsparcia nauczycieli, asystentów komunikacji i logopedów, korzystając z usług świadczonych odpowiednio przez Ministerstwo Oświaty, samorząd terytorialny i Publiczny System Zdrowia.

Ustalenia grup fokusowych

Niesłyszący nauczyciel dołączył do Instytutu Magarotto, więc musieliśmy mu wytłumaczyć nasze zaangażowanie w projekty Erasmus. Pozostali uczniowie, niektórzy z niewielkim doświadczeniem, inni z doświadczeniem jedynie w podstawach, uznali to, co do tej pory osiągnęliśmy, za interesujące i stwierdzili, że znaczna część treści może mieć zastosowanie zarówno dla uczniów słyszących, jak i niesłyszących.

Wyrazili zainteresowanie i zaprosiliśmy ich do zapoznania się nie tylko ze stroną projektu 3d4deafproject.eu, ale także ze stronami krajów uczestniczących w projekcie, które wykazują wysoki poziom zaangażowania i aktywności w mediach społecznościowych, aby utrzymać cele projektu przy życiu.

Są wyraźnie zaintrygowani i chcą dowiedzieć się więcej w swojej szkole, w tym o wykorzystaniu pokazanych przez nas materiałów, które można zastosować przy drukowaniu 3D. Odpowiedzieliśmy, że jest to projekt długoterminowy, którego filary rozwojowe skupiają się na druku 3D, platformach chmurowych, aplikacjach mobilnych i rzeczywistości rozszerzonej, a wszystko to ma na celu tworzenie możliwości biznesowych i promowanie zatrudnienia.

Podsumowując, uczestnicy podkreślili znaczenie zdobywania jakiejś formy kwalifikacji technicznych na dzisiejszym rynku pracy. Niesłyszący i słyszący uczniowie dostrzegają możliwości poszerzenia szans zatrudnienia na rynku pracy, pokonując wyzwania komunikacyjne przy wykorzystaniu obecnej technologii. Ponadto posiadanie glosariusza terminów technicznych związanych z ICT może ułatwić komunikację między uczniami i poprawić ich zrozumienie pojęć i procesów. Chętnie eksperymentują i czekają na pojawienie się nowych drukarek 3D w Instytucie Magarotto, które mogłyby stanowić podstawę do poszerzania przyszłej wiedzy w sektorze pracy.

Streszczenie

1. Edukacja uczniów niesłyszących

- **Statystyki populacji osób niesłyszących:**
 - Całkowita populacja osób niesłyszących: 60.000
 - Liczba uczniów niesłyszących: 7.200
 - Przegląd systemu nauczania: System nauczania we Włoszech ma obowiązkowy charakter włączający. Szkoły specjalne nie są dozwolone. Specjalistyczne szkoły dwujęzyczne z słyszącymi rówieśnikami są organizowane i finansowane przez samorząd lokalny. Uczniowie niesłyszący mogą korzystać z pomocy nauczycieli i asystentów ds. komunikacji podczas zajęć szkolnych. Rodziny mają prawo decydować o metodologii nauczania swoich dzieci i mogą wybrać język migowy, system ustny lub opcje mieszane. W większości rodziny słyszące wybierają metodę ustną, natomiast rodziny niesłyszące wybierają system dwujęzyczny i dwukulturowy.
 - Polityki krajowe wspierające edukację uczniów niesłyszących: Edukacja uczniów niesłyszących jest obowiązkowa i bezpłatna dla wszystkich, w tym dla głuchych dzieci ze środowisk migracyjnych, w wieku od 6 do 18 lat. Żłobek i przedszkole nie są obowiązkowe, ale są wysoce zalecane i ułatwione. Uniwersytet jest bezpłatny dla studentów niesłyszących. Mogą oni ubiegać się o bezpłatne aparaty słuchowe, bezpłatny implant ślimakowy i terapię logopedyczną. W szkole będą mieli indywidualnego asystenta ds. komunikacji lub tłumacza języka migowego. W klasie, do której będą uczęszczać, będzie obowiązywał system wspólnauczania z dodatkowym nauczycielem, zwanym nauczycielem wspomagającym. Studenci niesłyszący mają prawo do zdawania egzaminów przy wsparciu asystentów komunikacji lub tłumacza języka migowego.
- **Szkolenie nauczycieli:**
 - Wymagania dotyczące szkolenia nauczycieli: Obowiązkowe
 - Specjalistyczne szkolenie lub studia: Tytuł magistra jako nauczyciel pomocniczy przez jeden rok.
 - Dostępność seminariów/konferencji: Tak
 - Wsparcie rządowe dla kursów doskonalenia zawodowego: Tak

2. Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy

- **Przegląd rynku pracy:**
 - Trudności w znalezieniu pracy: Tak

- Równość wynagrodzeń: Tak
- Dostęp do stanowisk kierowniczych: nie jest to łatwe, ale tak
- Firmy prowadzone przez osoby niesłyszące: Tak
- Inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej: istnieje kilka małych firm prowadzonych przez osoby niesłyszące, w różnych sektorach gospodarki, takich jak restauracje, kawiarnie, firmy ICT, instytucje edukacyjne.
- **Wsparcie rządowe:**
 - Krajowe polityki/przepisy dotyczące integracji na rynku pracy: We Włoszech polityka dotycząca rynku pracy opiera się na prawie krajowym, które stanowi ramy dla samorządów lokalnych w zakresie świadczenia usług i wsparcia. Samorzady zarządzają służbami zatrudnienia, które posiadają biura wspierające integrację pracowników niepełnosprawnych. Wsparcie obejmuje: stypendium na staże w firmach, w celu odbycia bezpłatnego szkolenia w firmie pod kątem przyszłego zatrudnienia osoby niepełnosprawnej; dofinansowanie na adaptację miejsca pracy; obniżenie podatku dla spółki. Od przedsiębiorstw i organów publicznych oczekuje się obowiązkowego zatrudniania minimalnej liczby pracowników niepełnosprawnych, w różnej ilości, zależnie od ich wielkości i sektora gospodarczego.
 - Wsparcie finansowe dla niesłyszących przedsiębiorców: nie jest wyszczególnione dla niesłyszących przedsiębiorców

3. Stan cyfryzacji w edukacji

- **Przegląd cyfryzacji:**
 - Aktualny stan cyfryzacji w edukacji: w szkołach średnich zajęcia z technologii informacyjno-komunikacyjnych znalazły się w głównym programie nauczania, natomiast dopiero po okresie pandemii Covid-19 upowszechniło się korzystanie z platform do udostępniania notatek, materiałów i ćwiczeń. Włoskie Ministerstwo Edukacji wykorzystuje w szkołach publicznych Google Classroom. Listy akademickie i rejestry szkolne są dostępne wyłącznie online, na różnych platformach i w aplikacji mobilnej.
 - Integracja technologii 3D i edukacji STEAM:

Technologie 3D są uwzględniane jedynie w szkołach średnich technicznych i naukowych. Tematyka 3D nie jest częścią zwykłego programu nauczania, ale nauczyciele mogą ją uwzględnić w ramach swojej swobody nauczania.
- **Wsparcie krajowe:**
 - Polityki promujące transformację cyfrową:

Tak dla firm, głównie za pośrednictwem samorządów.

Szkoły mogą ubiegać się o dotacje Ministerstwa Edukacji na konkretne projekty, w ramach których raz w roku ogłaszany jest nabór publiczny.

- Wsparcie edukacji cyfrowej uczniów niesłyszących:

Nie bezpośrednio, ale poprzez szkoły.

4. Wniosek

- **Kluczowe ustalenia:**

Edukacja osób niesłyszących we Włoszech opiera się na środowiskach szkół ogólnodostępnych, przy szczególnym wsparciu, zarówno ze strony szkoły przyjmującej uczniów niesłyszących, jak i uczniów w ramach zapewniania dostępności indywidualnej.

- **Potrzeby i luki:**

- Identyfikacja konkretnych potrzeb i luk w edukacji VET i integracji na rynku pracy uczniów niesłyszących.

Luka w edukacji VET: niesłyszący uczniowie potrzebują w procesie edukacji także "przestrzeni dla głuchych", w których mogą wzmacniać swoją tożsamość i przynależność. Co więcej, szkoły VET walczą o uzyskanie wystarczających środków finansowych, aby zapewnić swoim niesłyszącym uczniom odpowiednie wsparcie w zakresie języka migowego.

Luka na rynku pracy: wysoka stopa bezrobocia i niewystarczające wsparcie po procesie rekrutacji.

Infografiki

Włochy

3D4DEAF - Promowanie transformacji cyfrowej i innowacji społecznych w kształceniu i szkoleniu zawodowym na rzecz lepszego dostępu uczniów niesłyszących do rynku pracy

3D4DEAF ma na celu promowanie włączenia społecznego i lepsze docieranie do ludzi o mniejszych szansach, koncentrując się na osobach z głuchotą/niedosłuchem. Głównym celem jest opracowanie programu szkoleniowego dla nauczycieli VET i uczniów z głuchotą lub niedosłuchem w celu podniesienia ich umiejętności w zakresie technologii 3D, kodowania, technologii cyfrowych i przedsiębiorczości społecznej, aby sprostać potrzebom cyfrowego rynku pracy i wspierać równe szanse.

WYNIKI RAPORTU KRAJOWEGO
Edukacja uczniów niesłyszących/niedosłyszających

1 Krajowe polityki dotyczące edukacji
W świetle prawa głuchota nie oznacza tylko ubytku słuchu. We Włoszech reguluje ją ustawa nr 381 z 1971 r. Prawo to mówi, że głuchota może być wrodzona lub nabyta w wieku rozwojowym, a konkretnie do 12 roku życia.

Ta konkretna rozpiętość wiekowa zawiera w sobie konsekwencje nietypowego rozwoju językowego, co oznacza, że przyswajanie języka mówionego musiło nastąpić w sposób nienaturalny, tj. poprzez reedukację logopedyczną i stosowanie aparatów słuchowych lub implantów ślimakowych.

LICZBA UCZNIÓW NIESŁYSZĄCYCH/NIEDOSŁYSZĄCYCH WE WŁOSZACH
60 000

2 Szkolenie dla nauczycieli
Zgodnie z prawem uczniowie niesłyszący mogą zażądać i uzyskać następujące usługi:

- Nauczyciele wspierający:** zapewnieni przez Ministerstwo Edukacji, wspierają całą klasę, do której zapisany jest uczeń niesłyszący, aby zaprojektować integracyjne środowisko uczenia się. Ten profesjonalista nie specjalizuje się w głuchocie, ale w edukacji włączającej.
- Asystenci komunikacji:** zapewnieni przez samorząd lokalny, wspierają dziecko niesłyszące językiem migowym, czytaniem z ruchu warg lub innym specyficznym wsparciem językowym. Ten specjalista specjalizuje się w głuchocie.
- Logopeda:** zapewniany przez publiczną służbę zdrowia, pracuje w gabinetach w szpitalu lub w ambulatoriach.

Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy

3 Krajowe polityki dotyczące rynku pracy
Istnieją dwa główne prawa:

- Ustawa nr 104 z 1992 r.:** podaje bardzo precyzyjną definicję niepełnosprawności i ustanawia ogólne ramy praw osób niepełnosprawnych do znalezienia pracy.
- Ustawa nr 68 z 1999 r.:** ustawa nakłada na instytucje publiczne i firmy prywatne obowiązek zatrudniania minimalnego odsetka pracowników niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach.

STANOWISKA PRACY DLA GRUPY DOCELOWEJ NA RYNKU PRACY

- technik informatyk
- nauczyciel lub badacz języka migowego
- Głusi mogą wykonywać każdą pracę, jeśli jest dostępna

Cyfryzacja edukacji

Szkolenie dla nauczycieli

Stan techniki w dziedzinie cyfryzacji, Przemysłu 4.0, technologii 3D i edukacji we Włoszech wydaje się być ograniczony w stosunku do konkretnych kwestii wyrażanych przez uczniów i nauczycieli. Wydaje się, że nacisk kładziony jest na rozwiązywanie problemów związanych z umiejętnościami posługiwania się językiem migowym wśród nauczycieli, dostępnością w edukacji, indywidualizowanym wsparciem nauczania, poradnictwem zawodowym oraz potrzebą ulepszeń programów nauczania związanych z kulturą i społecznością Głuchych.

WYNIKI GRUP FOKUSOWYCH
3 grupy fokusowe zorganizowane we Włoszech

NAUCZYCIELE VET
6 nauczycieli różnych przedmiotów

UCZNIOWIE VET
6 uczniów ze szkół publicznych

PRZEDSIĘBIORCY
5 osób niesłyszących (1 kobieta, 4 mężczyźni)

5 Wyniki grupy fokusowej: Nauczyciele VET
Nauczyciele VET omówili wyzwania napotymane podczas procesu uczenia się, w tym ciągłe używanie języka włoskiego zamiast włoskiego języka migowego. Zwrócono uwagę na brak przedmiotów związanych z Kulturą Głuchych, pomimo wprowadzenia w ostatnim dziale zajęć z języka migowego. Nauczyciele poszukują lepszego doskonalenia zawodowego, aby sprostać zróżnicowanym potrzebom uczniów i prosili o lepszą znajomość języka migowego i tłumaczy. Dostrzegli potrzebę ulepszonego poradnictwa pozaszkolnego, jako że uczniowie VET nie są zorientowani na studiach uniwersyteckich, ale potrzebują wsparcia, aby włączyć się w rynek pracy.

6 Wyniki grupy fokusowej: Uczniowie VET
Uczniowie z grupy fokusowej stanęli przed wyzwaniami związanymi z ograniczoną znajomością włoskiego języka migowego wśród nauczycieli i nieodpowiednimi godzinami wsparcia. Nieatwinni użytkownicy języka mieli z nim problemy. Aspirowali do różnych zawodów, ale brakowało im odpowiednich kursów i praktycznego doświadczenia. Doceniono dostępne usługi, takie jak czytanie z ruchu warg i tłumacze języka migowego. Zdawanie egzaminów okazało się trudne, brakowało poradnictwa zawodowego. Istniejąca oferta edukacyjna nie odpowiadała ich zainteresowaniom, co skłoniło ich do rozważania dodatkowych kursów po ukończeniu szkoły średniej.

7 Wyniki grupy fokusowej: Przedsiębiorcy
Badanie ujawnia, że osoby niesłyszące napotykały wyzwania komunikacyjne i szkoleniowe, co utrudnia ich rozwój zawodowy z powodu braku dostępnych narzędzi, możliwości szkolenia i informacji związanych z pracą. Bariery w zatrudnieniu wynikają z ograniczonego zrozumienia między społecznościami słyszących i niesłyszących, co prowadzi do zmniejszenia perspektyw zatrudnienia. Szkolenia szyte na miarę, wsparcie w poszukiwaniu pracy z tłumaczami migowym i dedykowane platformy mają kluczowe znaczenie. Pomimo istniejącego wsparcia rządowego, potrzebne są dalsze działania, aby w pełni zintegrować niesłyszących pracowników. Firmy oczepiałyby się z zatrudniania osób niesłyszących, zdołując wiedzę i oferując specjalistyczne usługi, promując integrację w miejscu pracy.

Cypr

Ustalenia raportu krajowego

Nie ma konkretnych danych na temat liczby głuchych na Cyprze, jednak szacowana liczba osób głuchych lub z ubytkiem słuchu wynosi około 3000, według społeczności głuchych i szkół dla głuchych na Cyprze.

W nauczaniu uczestniczy około 200 dzieci głuchych lub niedosłyszących, które uczą się w szkołach podstawowych i średnich. Mniejsza liczba dzieci uczęszcza do szkoły dla niesłyszących na Cyprze, która znajduje się w Nikozji.

Należy ulepszyć edukację w zakresie 3D i przedsiębiorczości społecznej w szkołach VET na Cyprze, zaś Ministerstwo Edukacji i Kultury powinno wyposażyć szkoły w odpowiedni sprzęt, zasoby oraz seminaria/kursy dydaktyczne dla nauczycieli/trenerów. Ponadto cypryjska społeczność niesłyszących i niedosłyszących powinna być wspierana przez rząd i społeczność w ogóle w zakresie przedsiębiorczości społecznej i technologii 3D, co oznacza, że powinni zapewnić im niezbędne informacje, szkolenia itp.

Jednym ze stałych roszczeń osób z ubytkiem słuchu na Cyprze jest prawo do pracy. Choć obecnie jest wielu absolwentów szkół wyższych, nadal istnieją uprzedzenia wobec osób niepełnosprawnych, dlatego stopa bezrobocia wśród osób z ubytkiem słuchu jest ogromna.

Niestety brak wsparcia i wskazówek uniemożliwia osobom z ubytkiem słuchu zakładanie własnych firm, natomiast osobom, które podjęły ryzyko, bardzo trudno było przetrwać.

Ustalenia grup fokusowych

W każdym kraju partnerskim zorganizowano 3 grupy fokusowe dla przedsiębiorców, nauczycieli i uczniów.

Na Cyprze grupę fokusową z przedsiębiorcami podzielono na dyskusje indywidualne ze względu na trudności uczestników w znalezieniu wspólnego terminu. Dyskusje zorganizowano 29 marca, 20 kwietnia, 26 kwietnia i 9 maja. W sumie wzięło w nich udział 5 przedsiębiorców z różnych środowisk. Przedsiębiorcom bardzo podobała się grupa fokusowa i dyskusja w ramach projektu 3D4DEAF. Najważniejszą kwestią, o której wspomnieli, jest znaczenie komunikacji pomiędzy wszystkimi pracownikami firmy oraz wsparcia udzielanego osobom niesłyszącym. Ponadto chcieliby mieć więcej możliwości kształcenia ustawicznego i łatwiejszy dostęp do rynku pracy oraz mieć większą motywację do wykonywania takiej pracy, jaką chcą.

Grupa fokusowa z nauczycielami VET została zorganizowana twarzą w twarz w dniu 25 kwietnia 2023 r. z udziałem 5 nauczycieli VET ze szkoły dla głuchych w Nikozji. Moderatorami dyskusji była dwójka członków Emphasys. Nauczyciele VET ze szkoły dla głuchych wyrazili swoje zadowolenie dyskusją. Najważniejszą kwestią, o której wspomnieli, było przyjęcie kryterium przez cypryjski system edukacji, mówiące o obowiązku znajomości języka migowego przez nauczycieli w szkołach specjalnych. Ponadto bardzo ważne jest, aby rząd cypryjski wspierał niesłyszących uczniów poprzez odpowiednie wyposażenie sal lekcyjnych.

Grupa fokusowa z uczniami została zorganizowana twarzą w twarz w dniu 25 kwietnia 2023 r. z udziałem 5 uczniów VET ze szkoły dla głuchych w Nikozji. Moderatorami dyskusji była dwójka członków Emphasys. Uczniowie podkreślili, że są zadowoleni ze szkolnego programu nauczania, ale chcieliby wykorzystywać więcej technologii w ramach swoich codziennych lekcji, a także woleliby, aby wszyscy nauczyciele znali język migowy. Wspomnieli także, że rynek pracy powinien dysponować zaawansowaną technologią, która pomogłaby im w tłumaczeniach.

Streszczenie

1. Edukacja uczniów niesłyszących

- **Statystyki populacji osób niesłyszących:**
 - Całkowita populacja osób niesłyszących: 3,000
 - Liczba uczniów niesłyszących: 200
 - Przegląd systemu nauczania: System edukacji na Cyprze opiera się na scentralizowanym modelu edukacyjnym zarządzanym przez Ministerstwo Edukacji, Kultury, Sportu i Młodzieży. Oznacza to, że zasoby finansowe, programy szkolne i programy dodatkowe, a także kadra nauczycielska (nominacje, awanse itp.) znajdują się pod kontrolą państwa.
 - Polityki krajowe wspierające edukację uczniów niesłyszących: Na Cyprze obowiązuje ustawodawstwo kwotowe, gdzie w ogłoszeniach o stanowiskach w sektorze publicznym 10% stanowisk dotyczy osób niepełnosprawnych. Ponadto Departament Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych ogłasza Plany Finansowe dla firm prywatnych w sprawie dotacji na zatrudnienie osób niepełnosprawnych.
- **Szkolenie nauczycieli:**
 - Wymagania dotyczące szkolenia nauczycieli: Wymagania dotyczące szkolenia nauczycieli są opcjonalne. Nie ma konkretnych danych na temat nauczycieli, którzy uczą uczniów niesłyszących lub niedosłyszących, jednak w szkołach podstawowych i średnich nauczyciele mają autoryzację rządu i uczą się cypryjskiego języka migowego, aby móc komunikować się z dziećmi.
 - Specjalistyczne szkolenie lub studia: Nie jest konieczne ukończenie żadnego konkretnego kierunku studiów czy kursu.
 - Dostępność seminariów/konferencji: Tak/Nie
 - Wsparcie rządowe dla kursów doskonalenia zawodowego: Nie ma kursów doskonalenia zawodowego powiązanych z kursami dla nauczycieli w tej dziedzinie, rząd cypryjski prowadzi kursy doskonalenia zawodowego związane z innymi kierunkami studiów. Z drugiej strony Cyprus College, Instytut Biegłych Księgowych Cypru, a nawet Uniwersytet Centralnego Lancashire oferują kursy doskonalenia zawodowego dla wszystkich zainteresowanych.

2. Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy

- **Przegląd rynku pracy:**
 - Trudności w znalezieniu pracy: Tak

- Równość wynagrodzeń: Nie
- Dostęp do stanowisk kierowniczych: Nie
- Firmy prowadzone przez osoby niesłyszące: Nie
- Inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej: Brak konkretnych inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości społecznej.
- **Wsparcie rządowe:**
 - Krajowe polityki/przepisy dotyczące integracji na rynku pracy: Na Cyprze obowiązuje ustawodawstwo kwotowe, gdzie w ogłoszeniach o stanowiskach w sektorze publicznym 10% stanowisk dotyczy osób niepełnosprawnych. Ponadto Departament Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych ogłasza Plany Finansowe dla firm prywatnych w sprawie dotacji na zatrudnienie osób niepełnosprawnych.
 - Wsparcie finansowe dla niesłyszących przedsiębiorców: Nie

3. Stan cyfryzacji w edukacji

- **Przegląd cyfryzacji:**
 - Aktualny stan cyfryzacji w edukacji: Cypr uruchomił w 2012 r. własną strategię cyfrową o nazwie "Strategia cyfrowa dla Cypru", która w latach 2015 i 2018 była aktualizowana w celu powiązania z "Europejską agendą cyfrową". Jej głównym celem jest poprawa umiejętności cyfrowych wszystkich bezrobotnych pracowników i przedsiębiorstw. Ponadto inwestowanie w programy uczenia się przez całe życie z naciskiem na umiejętność korzystania z technologii cyfrowych i przedsiębiorczość cyfrową. Kształcenie średnie techniczne i zawodowe (STVE) na Cyprze jest oferowane w dwóch kierunkach: teoretycznym i praktycznym. Studia na obu kierunkach trwają trzy lata.
 - Integracja technologii 3D i edukacji STEAM: Jeśli chodzi o cyfryzację w szkołach VET, począwszy od 2005 r. Ministerstwo Edukacji i Kultury Republiki Cypryjskiej zainicjowało ambitny Program Reformy Edukacji, mający na celu zmianę wizji wydajnego i bardziej unowocześnionego systemu edukacji, który będzie odpowiadał potrzebom i wyzwaniom dzisiejszego świata. W ostatnich latach finansowanie ze środków Europy przyczyniło się do radykalnej promocji technologii informacyjno-komunikacyjnych w sektorze szkół publicznych. W ramach Ministerstwa Edukacji, Kultury, Sportu i Młodzieży od siedmiu lat realizowany jest plan integracji ICT. Celem tego programu jest efektywne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w procesie edukacyjnym oraz poprawa umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

- **Wsparcie krajowe:**

- Polityki promujące transformację cyfrową: Cypr uruchomił w 2012 r. własną strategię cyfrową o nazwie "Strategia cyfrowa dla Cypru", która w latach 2015 i 2018 była aktualizowana w celu powiązania z "Europejską agendą cyfrową". Jej głównym celem jest poprawa umiejętności cyfrowych wszystkich bezrobotnych pracowników i przedsiębiorców. Ponadto inwestuje się w programy uczenia się przez całe życie z naciskiem na umiejętność korzystania z technologii cyfrowych i przedsiębiorczość cyfrową.
- Wsparcie edukacji cyfrowej uczniów niesłyszących: Nie

4. Wniosek

- **Kluczowe ustalenia:**

- Należy ulepszyć edukację w zakresie 3D i przedsiębiorczości społecznej w szkołach VET na Cyprze, zaś Ministerstwo Edukacji i Kultury powinno wyposażyć szkoły w odpowiedni sprzęt, zasoby oraz seminaria/kursy dydaktyczne dla nauczycieli/trenerów. Ponadto cypryjska społeczność niesłyszących i niedosłyszących powinna być wspierana przez rząd i społeczność w ogóle w zakresie przedsiębiorczości społecznej i 3D, co oznacza, że powinni zapewnić im niezbędne informacje, szkolenia itp. Jednym ze stałych roszczeń osób z ubytkiem słuchu na Cyprze jest prawo do pracy. Choć obecnie jest wielu absolwentów szkół wyższych, nadal istnieją uprzedzenia wobec osób niepełnosprawnych, dlatego stopa bezrobocia wśród osób z ubytkiem słuchu jest ogromna. Niestety brak wsparcia i wskazówek uniemożliwia osobom z ubytkiem słuchu zakładanie własnych firm, natomiast osobom, które podjęły ryzyko, bardzo trudno było przetrwać.

- **Potrzeby i luki:**

- Nie ma możliwości zatrudnienia dla niesłyszących studentów, którzy mogliby wejść na rynek pracy, zwłaszcza jeśli chcą być przedsiębiorcami społecznymi. Rząd powinien wspierać i wdrażać specjalne polityki na rzecz społeczności osób niesłyszących, aby wspierać system edukacji VET na Cyprze i promować możliwości zatrudnienia.

Infografiki

3D4DEAF - Promowanie transformacji cyfrowej i innowacji społecznych w kształceniu i szkoleniu zawodowym na rzecz lepszego dostępu uczniów niesłyszących do rynku pracy

3D4DEAF ma na celu promowanie włączenia społecznego i lepsze dołączenie do ludzi o mniejszych szansach, koncentrując się na osobach z głuchotą/niedosłuchem. Głównym celem jest opracowanie programu szkoleniowego dla nauczycieli VET i uczniów z głuchotą lub niedosłuchem w celu podniesienia ich umiejętności w zakresie technologii 3D, kodowania, technologii cyfrowych i przedsiębiorczości społecznej, aby sprostać potrzebom cyfrowego rynku pracy i wspierać równe szanse.

WYNIKI RAPORTU KRAJOWEGO

Edukacja uczniów niesłyszących/niedosłyszących

- #### Krajowe polityki dotyczące edukacji

System edukacji na Cyprze opiera się na scentralizowanym modelu edukacyjnym zarządzanym przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Większość przepisów na Cyprze w szczególności uwzględnia dzieci specjalnej troski. Ponadto prawa przedstawione w wyżej wymienionych przedstach odnoszą się do zapewnienia opieki osobistej przez instytucje wspierające oraz usług, które mogą wspierać codzienne życie i pracę, takich jak tłumacz lub pracownik pomocniczy, lub wszelkie inne wsparcie, które zostanie uznane za niezbędne: usługi rehabilitacji społecznej i finansowej, ocena i orientacja zawodowa oraz szkolenie zawodowe i zatrudnienie na otwartym rynku pracy.
- #### LICZBA UCZNIÓW NIESŁYSZĄCYCH/ NIEDOSŁYSZĄCYCH NA CYPRZE

3 000
- #### Szkolenie dla nauczycieli

W edukacji VET nauczyciele są upoważnieni przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i uczą się cypryjskiego języka migowego, aby móc komunikować się z dziećmi. Nie jest konieczne ukończenie żadnych kontraktowych studiów ani kursów. Ponadto, chociaż obecnie nie ma kursów doskonalenia zawodowego związanych z kursami dla nauczycieli w tej dziedzinie, rząd Cypru prowadzi kursy doskonalenia zawodowego związane z różnymi dziedzinami studiów. Także Uniwersytet Cypryjski, Cypryjski Instytut Dyplomowanych Rolników, a nawet Uniwersytet Centralnego Lancashire oferuje kursy doskonalenia zawodowego dla wszystkich zainteresowanych.
- #### Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy
- #### Krajowe polityki dotyczące rynku pracy

Na Cyprze obowiązuje ustawodawstwo kwotowe, gdzie w ogłoszeniach o stanowiska w sektorze publicznym 10% stanowisk dotyczy osób niepełnosprawnych. Ponadto Wydział Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych ogłasza Plany Finansowe dla firm prywatnych na dotacje na zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym osób niesłyszących lub niedosłyszących.

STANOWISKA PRACY DLA GRUPY DOCELOWEJ NA RYNKU PRACY

- rękodzieło
- teleinformatyka
- kuźnia

Projekt współfinansowany w ramach programu LEADER Regionalny Fundusz Europejski

Informacje o projekcie 3D4DEAF - Promowanie transformacji cyfrowej i innowacji społecznych w kształceniu i szkoleniu zawodowym na rzecz lepszego dostępu uczniów niesłyszących do rynku pracy

Cyfryzacja edukacji

Szkolenie dla nauczycieli

W ciągu ostatnich siedmiu lat we wszystkich szkołach wdrożono plan integracji technologii informacyjno-komunikacyjnych pod kierownictwem Ministerstwa Edukacji. Program ten ma na celu efektywne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w procesie edukacyjnym oraz poprawę kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. W ramach Programu Reformy Edukacji, Ministerstwo dokonało przeglądu krajowego Programu Nauczania wszystkich przedmiotów i harmonogramów wszystkich sektorów edukacji (szkolnictwo podstawowe, średnie i VET). Celem nowego programu nauczania jest zaspokojenie potrzeb społeczeństwa. To ukerunkowanie w efekcie wpłynęło na program nauczania ICT.

WYNIKI GRUP FOKUSOWYCH

3 grupy fokusowe zorganizowane na Cyprze

- NAUCZYCIELE VET**
5 nauczycieli VET
- UCZNIOWIE VET**
5 uczniów VET
- PRZEDSIĘBIORCY**
5 przedsiębiorców

- #### Wyniki grupy fokusowej: Nauczyciele VET

Grupa fokusowa z nauczycielami VET została zorganizowana twarzą w twarz 25 kwietnia 2023 r., z udziałem 5 nauczycieli VET ze szkoły dla niesłyszących w Nikozji na Cyprze. Głównym punktem w dyskusji było przekonanie, że bardzo ważnym wyznacznikiem dla cypryjskiego systemu edukacji jest to, aby znajomość języka migowego była kryterium i obowiązkiem dla nauczycieli w szkołach specjalnych. Dodatkowo bardzo ważne jest, aby rząd cypryjski wspierał uczniów niesłyszących odpowiednim sprzętem w klasie.
- #### Wyniki grupy fokusowej: Uczniowie VET

Grupa fokusowa z uczniami VET została zorganizowana twarzą w twarz 25 kwietnia 2023 r., z udziałem 5 uczniów VET ze szkoły dla niesłyszących w Nikozji na Cyprze. Głównym punktem, o którym wspominali podczas dyskusji, jest to, że są zadowoleni ze szkolnego programu nauczania, ale chcieliby w ramach codziennych lekcji korzystać z większej ilości technologii. Woleliby także, aby wszyscy nauczyciele znali język migowy. Na koniec sugerowali, że rynek pracy powinien posiadać zaawansowaną technologię, która pomogłaby im w tłumaczeniu.
- #### Wyniki grupy fokusowej: Przedsiębiorcy

Grupa fokusowa z przedsiębiorcami została podzielona na indywidualne dyskusje ze względu na trudności uczestników w znalezieniu wspólnego terminu. Dyskusje zorganizowano w dniach 29 marca, 20 i 26 kwietnia oraz 9 maja - łącznie 5 przedsiębiorców z różnych środowisk. Głównym punktem, o którym wspominali, jest znaczenie komunikacji między wszystkimi pracownikami w firmie oraz wsparcie udzielane osobom niesłyszącym. Ponadto chcieliby więcej możliwości uczenia się przez całe życie i łatwiejszego dostępu do rynku pracy oraz większej motywacji do wykonywania dobrej pracy.

Projekt współfinansowany w ramach programu LEADER Regionalny Fundusz Europejski

Informacje o projekcie 3D4DEAF - Promowanie transformacji cyfrowej i innowacji społecznych w kształceniu i szkoleniu zawodowym na rzecz lepszego dostępu uczniów niesłyszących do rynku pracy

Grecja

Ustalenia raportu krajowego

W Grecji odnotowano wzrost liczby niesłyszących studentów w ośrodkach kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), chociaż w dalszym ciągu istnieją wyzwania w zakresie ich dostępu do szkolnictwa wyższego. Mimo iż państwo greckie zapewnia tłumaczy ustnych na kursach, niedobory środków finansowych stwarzają trudności, utrudniając komunikację i uczestnictwo. Tłumacze-ochotnicy, choć obecni, są niewystarczający. Niektórzy nauczyciele zapewniają dodatkowe materiały ułatwiające zrozumienie, szczególnie w szkołach nieteoretycznych. Jednak nie wszyscy nauczyciele to robią, chyba że zostaną o tym poinformowani przez niesłyszących uczniów. Współpraca z rówieśnikami staje się niezbędną w procesie uczenia się uzupełniającego.

Krajobraz zatrudnienia osób niesłyszących odzwierciedla wyzwania edukacyjne. Ograniczona znajomość języka migowego wśród pracodawców utrudnia perspektywy zatrudnienia, czyniąc komunikację i interakcje telefoniczne prawdziwym wyzwaniem. Raporty wskazują na przewagę niesłyszących pracowników na stanowiskach o niskich kwalifikacjach i odpowiednio niskich zarobkach. Relacje społeczne często odgrywają kluczową rolę w pośrednictwie pracy, przy czym zauważalny jest brak usług tłumacza ustnego, co prowadzi do trudności w komunikacji w miejscu pracy. Podczas gdy Ministerstwo Pracy oferuje usługi rozmów wideo, inicjatywy oddolne, takie jak start-up HandsUp, aktywnie promują przedsiębiorczość i dostępność dla osób niesłyszących poprzez tłumaczenie na język migowy i inne usługi.

Cyfryzacja edukacji w Grecji, w szczególności integracja platform e-learningowych w ośrodkach kształcenia i szkolenia zawodowego, wywarła pozytywny wpływ na niesłyszących uczniów. Platformy te umożliwiają przesyłanie materiałów edukacyjnych, nagranych wykładów (czasem z napisami) oraz kursów w hybrydowych formatach, co ułatwia dostępność. Jednakże nadal istnieją wyzwania, takie jak brak jednolitego wdrażania i konieczność ciągłych wysiłków w celu dostosowania się do postępu technologicznego i zmieniających się krajobrazów edukacyjnych.

Podsumowując, pomimo wysiłków na rzecz zwiększenia włączenia społecznego społeczności niesłyszących w Grecji w edukacji i na rynku pracy, nadal istnieją istotne wyzwania. Inicjatywy prywatne, takie jak HandsUp, okazały się kluczowe ze względu na ograniczone finansowanie przez państwo tłumaczeń i rozwoju kariery. Grecja pozostaje w tyle w kwestii zapewnienia zorganizowanych struktur i infrastruktury technologicznej dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością słuchu, co odzwierciedla szerszą walkę społeczną o pełną integrację.

Ustalenia grup fokusowych

Podczas dyskusji uczestnicy podzielili się spostrzeżeniami na temat krajobrazu zatrudnienia osób niesłyszących. Wielu głuchych pracowało w takich dziedzinach, jak projektowanie graficzne, praca sekretarska i pomoc biurowa, kładących nacisk na role związane głównie z obsługą komputera. Część absolwentów akademii gimnastycznej znalazła zatrudnienie w szkołach specjalnych, część uczyła języka migowego lub pracowała w firmach rodzinnych. Powszechna była również praca fizyczna, w tym sprzątanie i prace w kioskach. Samodzielne znalezienie pracy okazało się wyzwaniem, opierając się na przekazach ustnych i kontaktach społecznych. Dodatkowo część nie zdecydowała się na podjęcie pracy, preferując zasiłki i kontynuację nauki, aby otrzymywać dodatki i wsparcie.

Ogólna obserwacja uwypukliła trudności, z jakimi borykają się osoby głuche w miejscu pracy. Często napotykali problemy, takie jak niewłaściwa ocena umiejętności, niedostateczne wynagrodzenie, brak ubezpieczenia i częste zmiany pracy z powodu wyczerpania lub złych warunków. Zarówno sektor prywatny, jak i publiczny uznano za niesolidny w zapewnianiu odpowiednich możliwości zatrudnienia.

Doradztwo dla osób niesłyszących poszukujących pierwszej pracy obejmowało położenie nacisku na wiedzę, szczególnie w zakresie języków obcych i umiejętności cyfrowych. Za kluczowe dla osiągnięcia sukcesu uznano również silne umiejętności pisania, skuteczną komunikację i zdolność dostosowywania się do zasad społecznych i harmonogramów. Podkreślono znaczenie umiejętności społecznych, życzliwości i pozytywnego nastawienia, zachęcając do interakcji z osobami słyszącymi i elastyczności w różnych sytuacjach.

W dyskusjach poruszono także kwestię zapotrzebowania na materiały edukacyjne w Internecie dotyczące osób niesłyszących i rynku pracy. Uczestnicy wyrazili zainteresowanie zasobami obejmującymi porady księgowo i finansowe, uproszczone finanse i formalności, wskazówki odnośnie rozmów kwalifikacyjnych, informacje społeczne i dotyczące rynku pracy oraz szczegółowe informacje na temat możliwości zatrudnienia. Preferowano materiały prezentowane za pomocą prostego języka, projekcji wideo, związanych tekstów i licznych materiałów wizualnych zwiększających dostępność.

Z perspektywy nauczyciela zauważono, że od 2000 r. zainteresowanie kształceniem specjalnym spadło. Materiały dla specjalnych potrzeb w szkołach często nie są wykorzystywane, a interakcja między społecznościami niesłyszących i słyszących jest ograniczona. Obserwacja uwydatniła tendencję uczniów szkół specjalnych do bycia zamkniętymi w sobie i izolowanymi. Podkreślono znaczenie zawodów praktycznych, takich jak gotowanie, fizjoterapia i projektowanie graficzne, sugerując, że osoby głuche powinny skupić się na zdobyciu co najmniej jednej specjalizacji w szkole zawodowej lub IEK, aby zwiększyć swoje szanse na zatrudnienie i integrację ze społeczeństwem.

Streszczenie

1. Edukacja uczniów niesłyszących

- **Statystyki populacji osób niesłyszących:**
 - Całkowita populacja osób niesłyszących: 56.500
 - Liczba uczniów niesłyszących: N/A
 - Przegląd systemu nauczania: W Grecji w systemie edukacji uczniów niesłyszących odnotowano wzrost liczby zapisów do ośrodków kształcenia i szkolenia zawodowego (VET). Chociaż państwo zapewnia tłumaczy, niedobory środków finansowych stanowią wyzwanie i utrudniają skuteczną komunikację. Tłumacze-wolontariusze są niewystarczający, a dodatkowe materiały dostarczane przez nauczycieli są na różnym poziomie. Współpraca z rówieśnikami staje się kluczowa dla uczenia się uzupełniającego. Pomimo wysiłków na rzecz zwiększenia włączenia społecznego, wyzwania nadal istnieją, co odzwierciedla szerszą walkę społeczną o pełną integrację, przy czym inicjatywy prywatne odgrywają kluczową rolę ze względu na ograniczone finansowanie ze strony państwa.

- Polityki krajowe wspierające edukację uczniów niesłyszących: W Grecji krajowe polityki wspierające kształcenie studentów niesłyszących mają na celu stawienie czoła wyzwaniom związanym z dostępem do szkolnictwa wyższego. Chociaż obserwuje się wzrost liczby zapisów do ośrodków kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), niedobory środków finansowych wpływają na zapewnianie tłumaczy, utrudniając skuteczną komunikację. Wysiłki państwa obejmują zapewnianie tłumaczy na kursach, jednak nadal istnieją ograniczenia, a tłumacze-wolontariusze są niewystarczający.

Niektórzy nauczyciele zapewniają dodatkowe materiały, szczególnie w szkołach nieteoretycznych, ale ich spójność jest różna. Polityki krajowe wskazują na świadomość potrzeby inkluzji, jednak wyzwania uwydatniają luki we wdrażaniu i finansowaniu, odzwierciedlając szerszą walkę społeczną o pełną integrację.

- **Szkolenie nauczycieli:**

- Wymagania dotyczące szkolenia nauczycieli: Obowiązkowe
- Specjalistyczne szkolenie lub studia: Grecy nauczyciele osób niesłyszących zazwyczaj zdobywają tytuł licencjata w zakresie pedagogiki specjalnej lub pokrewnej dziedziny, zdobywając podstawową wiedzę z zakresu zasad edukacyjnych i pedagogiki. Konieczna może być certyfikacja wydawana przez greckie Ministerstwo Edukacji, wymagająca od kandydatów zdania egzaminów i spełnienia określonych kryteriów w celu zapewnienia ich kompetencji w kształceniu uczniów niesłyszących.
- Dostępność seminariów/konferencji: Tak
- Wsparcie rządowe dla kursów doskonalenia zawodowego: Tak

2. Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy

- **Przegląd rynku pracy:**

- Trudności w znalezieniu pracy: Tak
- Równość wynagrodzeń: Nie
- Dostęp do stanowisk kierowniczych: Tak
- Firmy prowadzone przez osoby niesłyszące: Tak
- Inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej: "SynAthina" to znacząca inicjatywa w zakresie przedsiębiorczości społecznej, skupiająca się na rozwoju społeczności, wspierająca współpracę między obywatelami, przedsiębiorstwami i gminą w celu stawienia czoła lokalnym wyzwaniom.

Ponadto projekt "Social Dynamo" Fundacji Bodossaki zapewnia wsparcie i zasoby przedsiębiorcom społecznym, oferując szkolenia, możliwości nawiązywania kontaktów i dostęp do finansowania dla wpływowych przedsięwzięć.

Wreszcie "Impact Hub Athens" służy jako przestrzeń współpracy i inkubator dla przedsiębiorców społecznych, zapewniając środowisko wspierające innowacyjne projekty dotyczące kwestii społecznych i środowiskowych.

- **Wsparcie rządowe:**

- Krajowe polityki/przepisy dotyczące integracji na rynku pracy: Podejście Grecji do integracji osób niesłyszących na rynku pracy kształtowane jest zarówno przez dyrektywy Unii Europejskiej, jak i ustawodawstwo krajowe. Przestrzegając dyrektywy o równym traktowaniu w zakresie zatrudnienia (2000/78/WE), Grecja stara się zwalczać dyskryminację ze względu na niepełnosprawność, wprowadzając środki uwzględniające potrzeby osób niepełnosprawnych, w tym osób niesłyszących.

Chociaż szczegółowe przepisy mogą dotyczyć szerszych praw osób niepełnosprawnych, na włączenie osób niesłyszących do siły roboczej mogą wpływać krajowe limity zatrudnienia, standardy dostępności i programy wsparcia zatrudnienia. Potencjalne inicjatywy mogą zachęcać przedsiębiorstwa do zatrudniania osób niepełnosprawnych, zapewniając dostępność miejsca pracy oraz szkolenia zawodowe i pomoc w zakresie udogodnień w miejscu pracy. Aby uzyskać najbardziej aktualne i szczegółowe informacje, zaleca się zwrócić do greckich agencji rządowych odpowiedzialnych za kwestie pracy i niepełnosprawności lub do prawnych baz danych w celu uzyskania najnowszych aktualizacji legislacyjnych.

- Wsparcie finansowe dla niesłyszących przedsiębiorców: Nie

3. Stan cyfryzacji w edukacji

- **Przegląd cyfryzacji:**

- Aktualny stan cyfryzacji w edukacji: Grecja aktywnie rozwija cyfryzację w edukacji, starając się zintegrować technologię ze środowiskiem edukacyjnym. Państwo wdrożyło narzędzia i platformy cyfrowe, aby ulepszyć metody nauczania, wspierać współpracę online i ułatwiać naukę na odległość, szczególnie w odpowiedzi na wyzwania związane z pandemią Covid-19. Inicjatywy obejmują wykorzystanie platform e-learningowych, cyfrowych podręczników i interaktywnych zasobów edukacyjnych. Rząd grecki inwestuje również w infrastrukturę i łączność, aby zapewnić powszechny dostęp do cyfrowych zasobów edukacyjnych. Jednakże ten status może ewoluować, dlatego w celu uzyskania najnowszych informacji na temat obecnego stanu cyfryzacji w edukacji w Grecji zaleca się konsultację z oficjalnymi władzami oświatowymi lub z najnowszymi raportami na temat rozwoju technologii edukacyjnych w kraju.

- Integracja technologii 3D i edukacji STEAM: Grecja wykazała rosnące zainteresowanie integracją technologii 3D i edukacji STEAM (nauki ścisłe, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka). Podjęto wysiłki, aby włączyć narzędzia druku 3D, modelowania i rzeczywistości wirtualnej do programów nauczania STEAM, aby poprawić praktyczne doświadczenia edukacyjne. Niektóre instytucje i programy edukacyjne w Grecji przyjęły innowacyjne metody nauczania, wykorzystując technologie 3D do zilustrowania złożonych koncepcji naukowych i promowania nauczania interdyscyplinarnego. Jednakże stopień integracji może się różnić w zależności od szkoły i regionu. Ciągłe inicjatywy i inwestycje w technologie edukacyjne mogą jeszcze bardziej przyspieszyć wdrażanie technologii 3D w edukacji STEAM w Grecji. Aby uzyskać najbardziej aktualne informacje, zaleca się odwoływanie się do oficjalnych źródeł edukacyjnych, raportów dotyczących technologii edukacyjnych lub odpowiednich inicjatyw rządowych.
- **Wsparcie krajowe:**
 - Polityki promujące transformację cyfrową: Grecja aktywnie realizuje politykę promującą transformację cyfrową w różnych sektorach, w tym w edukacji. Rząd grecki zainicjował strategię mającą na celu poprawę umiejętności cyfrowych, infrastruktury i ogólnego postępu technologicznego. W edukacji podjęto wysiłki mające na celu integrację narzędzi i platform cyfrowych, ułatwienie e-learningu i zapewnienie powszechnego dostępu do technologii. Polityka koncentruje się na wspieraniu innowacji, wspieraniu badań i rozwoju w zakresie technologii cyfrowych oraz tworzeniu środowiska sprzyjającego przedsiębiorczości i przedsiębiorstwom cyfrowym. Ponadto krajowa strategia cyfrowa dla edukacji określa szczegółowe cele dotyczące wykorzystania technologii w celu skutecznego nauczania i uczenia się. Jednakże konkretne polityki i ich wpływ mogą ewoluować, dlatego zaleca się zapoznanie z najnowszymi dokumentami rządowymi, raportami lub oficjalnymi ogłoszeniami w celu uzyskania najbardziej aktualnych informacji na temat polityk promujących transformację cyfrową w Grecji.
 - Wsparcie edukacji cyfrowej uczniów niesłyszących: Nie

4. Wniosek

- **Kluczowe ustalenia:**
 - Krajowy raport na temat edukacji osób niesłyszących w Grecji ujawnia rosnącą liczbę niesłyszących uczniów zapisanych do ośrodków kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), chociaż nadal istnieją wyzwania w dostępie do szkolnictwa wyższego. Zapewnianie tłumaczy ustnych przez państwo wiąże się z ograniczeniami finansowymi, co utrudnia skuteczną komunikację, a tłumacze-wolontariusze są niewystarczający. Nauczyciele różnią się pod względem zapewniania dodatkowych materiałów, kładąc nacisk na współpracę z rówieśnikami w celu dodatkowej nauki. Krajobraz zatrudnienia osób niesłyszących odzwierciedla wyzwania edukacyjne, a ograniczona znajomość języka migowego wśród pracodawców ma wpływ na perspektywy zawodowe. Chociaż cyfryzacja w edukacji

pozytywnie wpływa na uczniów niesłyszących, pozostają znaczące wyzwania, odzwierciedlające szerszą walkę społeczną o pełną integrację, która wymaga inicjatyw prywatnych ze względu na ograniczone finansowanie państwowe.

- **Potrzeby i luki:**

- Edukacja osób niesłyszących w Grecji, jak podkreślono zarówno w raporcie krajowym, jak i wnioskach grup fokusowych, stoi przed poważnymi wyzwaniami i ujawnia pewne luki. Konieczność poprawy dostępności i włączenia społecznego w szkolnictwie wyższym jest oczywista, a niedobory środków finansowych wpływają na usługi tłumaczy, utrudniając skuteczną komunikację. Krajobraz zatrudnienia odzwierciedla wyzwania edukacyjne, podkreślając znaczenie znajomości języka migowego wśród pracodawców. Problemy z komunikacją w miejscu pracy, nieodpowiednia ocena umiejętności, niedostateczne wynagrodzenie i częste zmiany pracy podkreślają trudności, z jakimi borykają się osoby głuche. Co więcej, brak zorganizowanych struktur i infrastruktury technologicznej dostosowanej do potrzeb społeczności niesłyszących odzwierciedla szersze przeszkody społeczne na drodze do pełnej integracji. Inicjatywy prywatne, takie jak start-up HandsUp, odgrywają kluczową rolę ze względu na ograniczone fundusze państwowe na tłumaczenia i rozwój kariery, co podkreśla pilną potrzebę bardziej wszechstronnego i trwałego wsparcia w edukacji osób niesłyszących.

Infografiki

Hiszpania

Ustalenia raportu krajowego

Ogólnie rzecz biorąc, nie ma specjalnych programów STEAM dla uczniów niesłyszących. Podmioty publiczne przyjęły przepisy, które integrują "włączenie" we wszystkich jego formach jako narzędzie do opanowania umiejętności STEAM. Wynika z tego, że to sam trener dostosowuje program lub zajęcia STEAM do każdej indywidualnej potrzeby.

W rzeczywistości trenerzy mają do dyspozycji wiele zasobów, które nie są dostosowane do potrzeb społeczności niesłyszących. Zwłaszcza jeśli chodzi o napisy lub migane filmy.

Tylko kilka filmów ma automatyczne napisy, prawie zawsze w języku angielskim, z niezbyt przystępnym słownictwem. Jeśli chodzi o kursy MOOC oraz NOOC, większość z nich ma ten sam problem, są zorientowane na szeroką społeczność i zawierają filmy instruktażowe, które nie są przystosowane dla społeczności niesłyszących. W niektórych przypadkach znaleziono samouczki w amerykańskim języku migowym.

Istnieje wiele różnych przepisów prawnych, które mają uzasadnić potrzebę stworzenia ram regulacyjnych wdrażających cyfryzację 4.0 w społeczeństwie. Z bardzo ogólnymi planami rozwoju i niewielkimi szczegółami dotyczącymi skutecznego uczenia się i zorientowania na społeczność niesłyszących.

Mowa o wszystkich aplikacjach do programowania, projektowania 2D lub 3D oraz STEAM, z których wiele jest otwartych w przypadku określonych treści, lecz gdy chcemy szerzej wykorzystać daną aplikację, okazuje się, że musimy ponieść konkretną opłatę.

Skuteczność nauki ICT polega na możliwości praktycznego skalowania wiedzy ICT oraz na tym, że każdy niesłyszący użytkownik może znaleźć zasoby dostosowane do swojego poziomu. Następnym krokiem jest motywowanie do ciągłego uczenia się oraz poszukiwanie autonomii i dążenie do doskonałości, aby rozwijać się w cyfrowym świecie 4.0 zarówno w pracy, jak i na gruncie osobistym.

Podsumowując: 1) osoby z wadą słuchu mogą skutecznie konkurować na rynku pracy o własnych siłach i potrzebują jedynie niewielkiej porady i wsparcia oraz 2) potrzebują stabilności dla tych projektów w oparciu o osiągnięte doskonałe wyniki.

Ustalenia grup fokusowych

W Hiszpanii przeprowadzono trzy grupy fokusowe, w skład których wchodziło 5 nauczycieli kształcenia i szkolenia zawodowego (VET), 6 uczniów VET i 5 niesłyszących przedsiębiorców.

W grupie fokusowej nauczycieli VET zauważalnym problemem jest nierówny podział zasobów na poszczególnych etapach edukacji, kładący nacisk na wczesną edukację. W ramach kształcenia i szkolenia zawodowego wprowadza się zmiany mające na celu ułatwienie dostępu do egzaminów, w tym zmniejszenie długości odpowiedzi, pogrubienie słów kluczowych i wydłużenie czasu. Pokonywanie barier komunikacyjnych obejmuje narzędzia do tworzenia napisów, glosariusz języka migowego i tłumaczy materiałów audiowizualnych. Wspólne działania i laboratoria zwiększają przyswajanie treści, autonomię oraz wspierają integrację uczniów niesłyszących.

Grupa fokusowa dla uczniów VET: Uczniowie napotykają wyzwania w heterogenicznej komunikacji ze względu na różnorodne zdolności słuchowe. Pomimo napotykanymi trudności dążą do postępu zawodowego. Niektórzy skupiają się na osiągnięciu dobrych ocen, inni zadowolają się zaliczeniem, a jeszcze inni dążą do doskonałości. Poglądy na temat programu nauczania są różne – niektóre dopasowują go do przyszłych celów zawodowych, a inne opowiadają się za podejściem praktycznym.

Grupa fokusowa dla niesłyszących przedsiębiorców: Komunikacja stwarza wyzwania w pracy administracyjnej i korzystaniu z telefonu. Brak tłumaczy ustnych na spotkaniach lub w gronie znajomych jest trudny, ale możliwy do pokonania. Można przekazywać podsumowania, jednak mogą one nie zawierać wszystkich omawianych informacji. Zatrudnianie tłumaczy zwiększa koszty. Niepełnosprawność słuchu może ograniczać możliwości zatrudnienia ze względu na brak świadomości. Kursy online promujące się aspektem dostępności mogą rozczarować niedokładnymi lub niekompletnymi napisami.

Streszczenie

1. Edukacja uczniów niesłyszących

- **Statystyki populacji osób niesłyszących:**

- Całkowita populacja osób niesłyszących: Niedosłuch - 1 230 000 (osoby powyżej 6. roku życia), 5300 (do 5. roku życia). Głusi posługujący się językiem migowym - 27 300. (dane za rok 2022)
- Liczba uczniów niesłyszących: 9 497 (dane za rok 2020)
- Przegląd systemu nauczania:

W Hiszpanii szkoły dzielą się na publiczne, prywatne i społeczne. Szkoły społeczne mają prywatny zarząd i są częściowo finansowane przez państwo w zależności od potrzeb uczniów. Różne modele nauczania uczniów niesłyszących, od pełnowymiarowych grup zwykłych po ośrodki edukacji specjalnej.

- Polityki krajowe wspierające edukację uczniów niesłyszących:

Prawo LOMLOE kładzie nacisk na powszechną dostępność do edukacji włączającej. Hiszpańska ustawa o językach migowych uznaje języki migowe i promuje włączanie ich do edukacji.

- **Szkolenie nauczycieli:**

Kształcenie nauczycieli jest obowiązkowe.

- Wymagane jest specjalne szkolenie lub studia w zakresie hiszpańskiego języka migowego oraz edukacji specjalnej.
- Dostępne są seminaria/konferencje i wsparcie rządowe dla kursów doskonalenia zawodowego.

2. Sytuacja osób niesłyszących na rynku pracy

- **Przegląd rynku pracy:**

- Trudności w znalezieniu pracy: Tak

- Równość wynagrodzeń: w zależności od tego, czy wymagany jest stopień naukowy
- Dostęp do stanowisk kierowniczych: bardzo trudny
- Firmy prowadzone przez osoby niesłyszące: bardzo mało
- Inicjatywy na rzecz przedsiębiorczości społecznej: Ograniczone inicjatywy dla głuchych przedsiębiorców.
- **Wsparcie rządowe:**
 - Krajowe polityki/przepisy dotyczące integracji na rynku pracy: ograniczone.
 - Wsparcie finansowe dla niesłyszących przedsiębiorców: Brak znaczącego wsparcia finansowego.

3. Stan cyfryzacji w edukacji

- **Przegląd cyfryzacji:**
 - Od 2020 r. w Hiszpanii nastąpił znaczny wzrost cyfryzacji w sektorze edukacji. Aktywnie trwa integracja technologii 3D i edukacji STEAM (nauki ścisłe, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka), co odzwierciedla zaangażowanie w modernizację podejść edukacyjnych.
- **Wsparcie krajowe:**
 - Polityki promujące transformację cyfrową: Wdrożono polityki promujące transformację cyfrową, aby wspierać integrację technologii w edukacji.
 - Wsparcie edukacji cyfrowej uczniów niesłyszących: tak

4. Wniosek

- **Kluczowe ustalenia:**
 - Uczniowie niesłyszący stoją przed wyzwaniami w zakresie dostępu do równych szans w edukacji i na rynku pracy. Ograniczone wsparcie finansowe i polityczne dla niesłyszących przedsiębiorców.
- **Potrzeby i luki:**
 - Wskazane jest zajęcie się lukami w równości wynagrodzeń, stanowiskach kierowniczych i firmach prowadzonych przez osoby niesłyszące. Także wzmocnienie polityki i wsparcia finansowego na rzecz edukacji i zatrudnienia osób niesłyszących.

Infografiki

www.3d4deafproject.eu

Niniejszy dokument można kopiować, powielać i modyfikować zgodnie z powyższymi zasadami. Ponadto należy wyraźnie wskazać autorów dokumentu oraz wszystkie stosowne informacje o prawach autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. © Copyright 2023 3D4DEAF